

IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI
U 2020. GODINI
(sažetak uz 124. knjigu *Ljetopisa*)

Djelovanje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2020. bilo je u najvećoj mjeri uvjetovano pandemijom bolesti COVID-19 i posljedicama dva razorna potresa, 22. ožujka u Zagrebu i 29. prosinca u okolini Petrinje, koji su nanijeli goleme štete na širem zagrebačkom području, među kojima i u samom gradu Zagrebu. Potresi su nanijeli velike štete na palači HAZU i na još desetak Akademijinih zgrada u Zagrebu i nametnuli brigu o zaštiti oštećenih zgrada, zbrinjavanju vrijednog inventara, preseljenju pojedinih Akademijinih jedinica iz teško stradalih prostora u sigurnije okruženje, nalaženju financijske pomoći, prijavi šteta te pripremnim radovima za opsežnu obnovu. Osnovan je poseban Odbor za obnovu zgrada HAZU i napravljena su tri detaljna programa za potrebe obnove Akademijinih zgrada koji će biti polazišta za izradu konačnog programa obnove i projektnih zadataka za sve zgrade u 2021. U 2020. je sanirano što je bilo moguće te se nastavio rad u potresom oštećenom prostoru. Radi prikupljanja potrebnih financijskih sredstava, Akademija je pokrenula akciju prikupljanja pomoći u domovini i inozemstvu obrativši se, među ostalima, za pomoć i svojim dopisnim članovima, stranim akademijama te institucijama.

No ni zaokupljenost tim elementarnim problemima nije zaustavila temeljni rad Hrvatske akademije, njezinih razreda, zavoda i znanstvenoistraživačkih jedinica te znanstvenih vijeća, muzejsko-galerijskih jedinica, kabineta, jedinica u sastavu stručnih službi, odbora i drugih tijela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kao ni zasjedanja Akademije, rad Uprave, Predsjedništva i njegovih odbora, a ni nakladničku djelatnost.

Epidemiološke mjere onemogućile su u dobrom dijelu 2020. održavanje javnih skupova, pa ih je Akademija morala organizirati u virtualnoj sferi, uz pomoć internetskih komunikacijskih platformi. I dio izložbi Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica organiziran je virtualno. Elektroničkim putem održavane su sjednice Akademijinih tijela, a godišnja skupština i skupština za izbor novih članova HAZU prvi put u povijesti održane su dopisnim, odnosno elektroničkim putem.

U tradiciji je Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti **podnosići rezultate znanstvenoga i umjetničkoga rada javnosti** s obzirom na to da su joj glavni zadatci, utvrđeni **člankom 3. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, sljedeći:**

Akademija **potiče i organizira** znanstveni rad i zalaže se za primjenu postignutih rezultata, razvija umjetničku i kulturnu djelatnost i brine se o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu, **objavljuje rezultate** znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva te **daje prijedloge i mišljenja** za unapređivanje znanosti i umjetnosti **na područjima koja su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku.**

O dijelu aktivnosti tijekom 2020. godine ističemo samo nekoliko podataka koje uvijek navodimo u godišnjem izvješću, a **svi su podatci iscrpno prikazani u 124. knjizi *Ljetopisa***, koja vam je dostavljena.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u 2020. je godini djelovala u **9 razreda, 28 znanstvenoistraživačkih jedinica** (12 u Zagrebu i 16 izvan njega: po jednoj u Bjelovaru, Đakovu, Križevcima, Osijeku, Požegi, Splitu, Varaždinu, Velikoj Gorici, Vinkovcima, Vukovaru i Zadru te po dvjema u Dubrovniku i u Rijeci uz Područnu jedinicu u Puli) i **7 muzejsko-galerijskih jedinica** (Strossmayerova

galerija starih majstora, Gliptoteka, Hrvatski muzej arhitekture, Kabinet grafike i Hrvatski muzej medicine i farmacije u Zagrebu, Memorijalna zbirka Maksimilijana Vanke u Korčuli te Muzej i zbirka Baltazara Bogićića u Cavtatu), odnosno **19** znanstvenih vijeća, **26** odbora, u Knjižnici i Arhivu Hrvatske akademije te u Arboretumu u Trstenom.

U Knjižnici Hrvatske akademije posjetiteljima je za razgledavanje dostupna Soba nobelovaca posvećena **hrvatskim nobelovcima – kemičarima Lavoslavu Ružički i Vladimиру Prelogu**, a sa svojim izložbama djeluje i Hrvatski muzej medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, iako još nema dovršen prostor i postav.

Radi učinkovitijeg i usklađenog djelovanja muzejsko-galerijskih jedinica HAZU 17. veljače 2020. uspostavljena je njihova koordinacija na razini voditelja i upravitelja. Kolegij voditelja predložio je povezivanje muzejsko-galerijskih jedinica pod zajedničkim nazivom Muzeji – galerije – zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Takvo bi povezivanje imalo pozitivne marketinške, organizacijske i kadrovske učinke, ubrzalo bi osuvremenjivanje, učinilo bi Akademijine umjetnine vidljivijim i omogućilo bi veću relevantnost Akademijine muzejsko-galerijske aktivnosti. Predsjedništvo HAZU 30. rujna 2020. jednoglasno je prihvatiло taj prijedlog preustroja muzejsko-galerijskih jedinica te se u 2021. planira izrada potrebnih pravno-administrativnih i stručno-programskih dokumenata važnih za rad preustrojene jedinice.

Zbog nepovoljnih okolnosti, broj javnih događanja u organizaciji ili pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije u 2020. bio je za oko tri četvrtine manji nego u 2019., pa je održano **109 događanja**, od toga **42 znanstvena skupa, kongresa, simpozija i okrugla stola, 17 predstavljanja knjiga, manifestacija i konferencija za novinare, 7 predavanja, 13 izložbi, 14 posjeta, 7 svečanosti i dodjela nagrada, 2 koncerta, 2 skupštine i 5 komemoracija** uvaženim preminulim članovima Akademije. Zbog pandemije i posljedica potresa, nije održan tradicionalni *Dan otvorenih vrata HAZU*.

1) Osnovni podatci o članstvu Akademije

Hrvatska akademija izabrala je u 2020. godini **7 redovitih članova, 8 dopisnih članova i 11 članova suradnika**. Novi redoviti članovi su: u Razredu za društvene znanosti **Andelko Akrap i Nella Lonza**, u Razredu za medicinske znanosti **Željko Kaštelan i Bojan Jelaković**, u Razredu za filološke znanosti **Milan Mihaljević**, u Razredu za književnost **Drago Štambuk** te u Razredu za likovne umjetnosti **Kuzma Kovačić**.

Novi dopisni članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti su: **Boris A. Novak** iz Slovenije, **Josef Eberhardsteiner** iz Austrije, **Smiljan Radić Clarke** iz Čilea, **Kristijan Ramadan** iz Velike Britanije te **Ranjan Deka, Željko Ivezic, Jadranka Skorin-Kapov i Zrinka Stahuljak** iz SAD-a. Novi članovi suradnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti su: u Razredu za društvene znanosti **Hrvoje Petrić i Martina Basarac Sertić**, u Razredu za matematičke, fizičke i kemijske znanosti **Nikola Basarić i Marijana Đaković**, u Razredu za prirodne znanosti **Iva Tolić**, u Razredu za medicinske znanosti **Hrvoje Gašparović, Mislav Vrsalović i Ljubo Barbić**, u Razredu za likovne umjetnosti **Gordana Bakić**, u Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju **Krešimir Seletković** i u Razredu za tehničke znanosti **Hrvoje Pandžić**.

Izbor novih članova održan je prema djelomično izmijenjenim pravilima. Za redovitog člana birani su znanstvenici i umjetnici do navršene 70. godine života, a za članove suradnike osobe do navršene 48. godine života. Članovi suradnici nakon isteka mandata od deset godina nisu ponovno birani u taj status. Razredi

nisu maksimalno popunjavali broj svojeg članstva već je u svakom razredu ostavljeno najmanje jedno slobodno mjesto. Za novog člana razredi nisu mogli predložiti osobu koja je srođno ili na drugi način povezana s članom ili članom suradnikom tog razreda.

U 2020. preminuli su redoviti članovi akademici Dubravko Jelčić, Božidar Lišić, Antica Menac, Tomislav Raukar, Tonko Maroević, Ivan Kožarić i Stanko Popović, dopisni članovi dr. sc. Josip Matešić, dr. sc. France Bernik, prof. dr. sc. Ivo Banac, prof. dr. sc. István Nyomárkay, prof. dr. sc. Rudolf Zahradník, prof. dr. sc. Andro Mikelić, dr. Akito Arima i prof. dr. sc. Jean Aubouin, te član suradnik HAZU prof. dr. sc. Dragomir Vojnić.

Na kraju 2020. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti imala je 133 redovita člana, 119 dopisnih članova i 89 članova suradnika.

Dana 1. prosinca 2020. dužnost tajnice HAZU preuzela je **Sara-Sanelia Butorac**, dipl. iur., izabrana odlukom Predsjedništva na prijedlog Uprave Akademije nakon provedenog javnog natječaja.

Za svoj je rad više članova Akademije u 2020. godini dobilo razne nagrade i priznanja, što je opisano na stranicama *Ljetopisa*.

2) Akademijina zasjedanja

Zbog epidemioloških mjera, redovito zasjedanje Skupštine, koja godišnje uobičajeno zasjeda dvaput, u travnju se nije održalo, a u prosincu je održano elektroničkim putem (17. i 18. prosinca 2020.), dok je izborna skupština za izbor novih članova HAZU, sazvana za 5. studenoga 2020., održana dopisnim putem.

Iako Dan HAZU, 29. travnja, u 2020. nije proslavljen uobičajenom svečanom sjednicom, tog su dana objavljena imena dobitnika Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2019.:

1. Za područje društvenih znanosti:

- **prof. dr. sc. Stjepan Matković i prof. dr. sc. Marko Trogrić** – za knjigu *Političke bilješke Ante Trumbića 1930.-1938.* (Stjepan Matković – Marko Trogrić (prir.) (Hrvatski institut za povijest – Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb – Split, 2019., sv. 1. i sv. 2.).

2. Za područje matematičkih, fizičkih i kemijskih znanosti:

- **prof. dr. sc. Vernesa Smolčić** – za skup od 6 znanstvenih radova koje je objavila u 2017. godini u posebnom izdanju časopisa *Astronomy and Astrophysics*, a koji se baziraju na pregledu neba u radiopodručju usmјerenom prema COSMOS polju pomoću radioteleskopa *Karl G. Jansky VLA* u Novom Meksiku u SAD-u.

3. Za područje medicinskih znanosti:

- **dr. sc. Felix Wensveen** – za znanstveno postignuće u području medicinskih znanosti za znanstveno djelo pod nazivom *Otkriće mehanizama interakcije između imunološkog i endokrinog sustava u debljini i infekciji koji dovode do progresije razvoja šećerne bolesti tipa 2.*

4. Za područje filoloških znanosti:

- **prof. dr. sc. Ivan Andrijanić** – za knjigu *Gramatika sanskrta* (Zagreb, Školska knjiga, 2019.).

5. Za područje književnosti:

- izv. prof. dr. sc. Dolores Grmača – za knjigu *Nevolje s tijelom. Alegorija putovanja od Bunića do Barakovića* (Zagreb, Matica hrvatska, 2015.).
- 6. Za područje likovnih umjetnosti:
  - prof. mr. sc. Mario Beusan – za ciklus muzejskih izložbenih postava 2015. – 2019. godine.
- 7. Za područje glazbene umjetnosti i muzikologije:
  - izv. prof. mr. art. Ante Knešaurek – za djelo *Koncert za klavir i orkestar* nastalo po narudžbi 40. Osorskih glazbenih večeri, a praizvedeno na koncertu otvorenja festivala 19. srpnja 2015. u interpretaciji pijanista Filipa Faka i Simfonijskog orkestra HRT-a te pod ravnjanjem maestra Aleksandra Markovića.
- 8. Za područje tehničkih znanosti:
  - prof. dr. sc. Igor Kuzle – za znanstveno djelo *Primjena različitih koncepata upravljanja naprednim elektroenergetskim mrežama u svrhu povećanja fleksibilnosti elektroenergetskog sustava te omogućavanja masovne integracije obnovljivih izvora energije.*

3) Rad Predsjedništva Akademije

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2020. godini održalo je devet redovitih sjednica na kojima je donijelo brojne odluke, zaključke, potvrde i mišljenja, koji se svi nalaze u 124. knjizi *Ljetopisa*. Predsjedništvo je na svim sjednicama primilo na znanje obavijesti akademika Velimira Neidhardta, predsjednika Akademije, o aktivnostima provedenima između dviju sjednica Predsjedništva.

4) Rad Akademijinih razreda i drugih jedinica

Svih je devet Akademijinih razreda (Razred za društvene znanosti; Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti; Razred za prirodne znanosti; Razred za medicinske znanosti; Razred za filološke znanosti; Razred za književnost; Razred za likovne umjetnosti; Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju; Razred za tehničke znanosti) tijekom 2020. godine djelovalo u skladu s epidemiološkim mjerama. Na sjednicama razreda razmotrena su sva pitanja vezana uz organizaciju i djelovanje razreda i Akademije kao cjeline, doneseni su brojni zaključci, odluke i prijedlozi te su dana mišljenja o svim relevantnim pitanjima iz života Akademije u područjima znanosti i umjetnosti, što je sve detaljno opisano u *Ljetopisu* na stranicama 121 – 275.

Isto je tako iscrpno opisana sveukupna djelatnost Akademijinih jedinica u Zagrebu i izvan njega, u Akademijinim zavodima te muzejima i galerijama širom Hrvatske od Zadra, Rijeke i Pule, Dubrovnika i Cavtata, Osijeka, Splita, Varaždina, Bjelovara, Požege, Vinkovaca, Vukovara, Križevaca do Đakova. Sve je to navedeno u *Ljetopisu* na stranicama 335 – 481.

4.1. Zaposlenici

U Akademijinim znanstvenoistraživačkim, muzejsko-galerijskim i stručnim jedinicama prošle je godine bilo zaposleno 235 znanstvenika i stručnjaka te administrativnih i inih radnika (31. prosinca 2020.).

5) ZNANSTVENA VIJEĆA

Tijekom 2020. godine Hrvatska akademija djelovala je i kroz aktivnosti svojih **19 znanstvenih vijeća**, a to su: Znanstveno vijeće za kristalografiju – Hrvatska kristalografska zajednica, Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja, Znanstveno vijeće za naftno-plinsko gospodarstvo i energetiku, Znanstveno vijeće za promet, Znanstveno vijeće za pomorstvo, Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, Znanstveno vijeće za ekonomski istraživanja i hrvatsko gospodarstvo, Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana, Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj, Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava, Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava, Znanstveno vijeće za turizam i prostor, Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Znanstveno vijeće za antropologička istraživanja, Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu Hrvatske, Znanstveno vijeće za kazalište, film, radio i televiziju, Znanstveno vijeće za obrazovanje i školstvo i Znanstveno vijeće za istraživanje odnosa Hrvatske i europskog jugoistoka u povijesnoj perspektivi.

Njihova je aktivnost zabilježena u *Ljetopisu* na stranicama 277 – 321.

6) RAD AKADEMIJINIH ODBORA

6.1. Odbor za obnovu zgrada HAZU

Predsjedništvo HAZU na svojoj je 6. (260.) redovitoj (elektroničkoj) sjednici, održanoj 1. srpnja 2020., donijelo Odluku o osnivanju Odbora za obnovu zgrada HAZU. Odbor je djelovao u sljedećem sastavu: akademik Dario Vretenar, glavni tajnik, predsjednik Odbora; akademik Mladen Obad Šćitaroci, tajnik Razreda za likovne umjetnosti, zamjenik predsjednika Odbora; članovi Odbora – akademik Branko Kincl, akademik Vladimir Marković i članovi suradnici u Razredu za likovne umjetnosti prof. art. Vinko Penezić, prof. art. Krešimir Rogina i prof. emerit. dr. art. Nenad Fabijanić. Odbor je savjetodavno tijelo koje razmatra teme od važnosti za obnovu zgrada i daje mišljenja i prijedloge Upravi i Predsjedništvu. Ta su mišljenja ponajprije konceptualnih obilježja kao poticaji za provedbu obnove, unaprjeđenja i osvremenjivanja brojnih zgrada. Odbor za obnovu zgrada završio je početnu fazu rada s krajem 2020. ispunivši prvi zadatok općeg sagledavanja problematike obnove Akademijinih zgrada postavljanjem načelnih polazišta za daljnji rad i poticanjem brojnih pripremnih aktivnosti. Ubrzo je postalo razvidno da je u nastavku potrebno osnovati izvršnu Radnu skupinu za obnovu zgrada HAZU kojoj je zadatok da provedbeno priprema i prati sve aktivnosti obnove – od pripreme za izradu pripremne i tehničke dokumentacije do izvedbe obnove. Stoga je 14. prosinca 2020. Uprava osnovala Radnu skupinu za pripremu i provedbu obnove zgrada HAZU. U toj su skupini akademici Dario Vretenar i Mladen Obad Šćitaroci te zaposlenici Akademije, čime se zamisli Odbora prenose u provedbenom smislu na Radnu skupinu i razvijaju.

6.2. Odbor za međunarodnu suradnju

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti međunarodno je djelovala u okvirima u kojima su to dopuštale epidemiološke prilike. Suradnja se najvećim dijelom odvijala putem videokonferencija i sastanaka, a bilateralna suradnja, koja se zasniva na razmjeni znanstvenika, iz razumljivih je razloga obustavljena. Članovi i zaposlenici Akademije sudjelovali su na videokonferencijama međunarodnih znanstvenih organizacija ALLEA-e (*All-European Academies*) i EASAC-a (Savjetodavno vijeće europskih akademija znanosti – *European Academies Sciences Advisory Council*) te videosastancima IAP-a (*InterAcademy Partnership*),

mreže HERA (*Humanities in the European Research Area*) i programa CHANSE (*Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe*).

6.3. Odbor za nagrade

Od godine 1993. na **Dan Akademije** Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti dodjeljuje **Nagrade Akademije**. Predsjednica je **Odbora za nagrade** do 30. rujna 2020. bila **akademkinja Koraljka Kos**, a od 30. rujna 2020. predsjednik je **akademik Josip Madić**. Tijekom 27 godina ukupno je **250**-ak znanstvenika i umjetnika nagrađeno Akademijinom Nagradom.

6.4. Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno

U okviru Odbora djelovala je njegova Radna skupina.

6.5. Odjel za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara

Odjel za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kao i svake godine, obavlja poslove prvenstveno vezane uz održavanje nekretnina Hrvatske akademije koji, uz redovito tekuće održavanje, obuhvaćaju i periodičke kontrole sustava instalacija radi osiguranja što veće sigurnosti i funkcionalnosti cjelokupne imovine u vlasništvu Akademije. Nakon katastrofnog potresa 22. ožujka 2020. Odjel za zaštitu i održavanje uključio se u sve hitne aktivnosti, od prijave svih oštećenja do priprema za obnovu.

Sve su te aktivnosti navedene u *Ljetopisu* na stranicama 535 – 537.

6.6. Ostali odbori i povjerenstva

Osim navedenih, u Akademiji su djelovali i Odbor za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima, Odbor za normu hrvatskoga standardnoga jezika, Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku (HPGG) te uredništvo edicije *Hrvatska i Europa*, što je sve opisano u *Ljetopisu*.

7) MUZEJSKO-GALERIJSKE JEDINICE

Muzejsko-galerijske jedinice Akademije održale su tijekom 2020. godine manje izložbi zbog epidemioloških mjera i posljedica potresa, no dio ih je održan virtualno.

Tijekom godine aktivno je djelovao Kabinet za arhitekturu i urbanizam s Arhivom za likovne umjetnosti, a s radom je nastavio i Hrvatski muzej medicine i farmacije.

Njihov je rad detaljno opisan na stranicama *Ljetopisa*.

8) PROJEKTI HAZU U SUSTAVU HRZZ-a

Projekti koji su prihvaćeni za financiranje i za koje je sklopljen ugovor s Hrvatskom zakladom za znanost o dodjeli sredstava Zaklade na temelju natječaja *Istraživački projekti*:

1. Projekt IP-2020-02-1356: *Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama*, voditeljica **dr. sc. Ljerka Dulibić**;
2. Projekt IP-2020-02-8793: *Kopno ili more: ekološki i genetički aspekti izbora staništa crvenokljune čigre*, voditeljica **dr. sc. Jelena Kralj**;
3. Projekt br. IP-2019-04-3688: *Lingvistička geografija Hrvatske u europskome okružju*, voditelj **akademik Goran Filipi**;
4. Projekt br. ip-2018-01- 5527: *Tradisionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća - INTRADA*, voditeljica **prof. dr. sc. Zdenka Janečović Römer**;
5. Projekt IP-2016-06-4476: *Umrežavanje glazbom: promjena paradigmi u „dugom 19. stoljeću“ – od Luke Sorkočevića do Franje Ks. Kuhača*, voditeljica **prof. dr. sc. Vjera Katalinić**;
6. Projekt IP-2016.-06-6619: *Hrvatski glazbeni i liturgijski kodeksi srednjega vijeka: interdisciplinarna obrada (CROMUScodex70)*, voditeljica **dr. sc. Hana Breko Kustura**;
7. Projekt IP-2016-06-6762: *Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i apropijacije znanja od srednjeg vijeka do dvadesetog stoljeća u europskom kontekstu*, voditelj **prof. dr. sc. Željko Dugac**.

9) MEĐUNARODNI I EUROPSKI PROJEKTI

Tijekom 2020. provođeni su sljedeći europski projekti:

Program COST (European Cooperation in Science and Technology)

Dr. sc. Vesna Tutiš i dr. sc. Sanja Barišić iz Zavoda za ornitologiju HAZU sudjeluju u COST projektnoj akciji *European Raptor Biomonitoring Facility (ERBFacility)*. Cilj akcije jest povezivanje europskih znanstvenika radi prikupljanja kvalitetnijih podataka o izloženosti i štetnom djelovanju kemikalija na ptice grabljivice.

Program DARIAH-EU

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koordinator je projekta *Cooperation Framework of Digital Infrastructure in the Region - Opportunities and Needs in Case of Material Concerning Famous People in Science and Culture* koji je financiran u okviru natječaja *DARIAH Call 2017 Cultural Heritage and Humanities Research*. U projektu sudjeluju sljedeće institucije: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Knjižnice grada Zagreba, Državni arhiv u Varaždinu, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Muzej za umjetnost i obrt, Institut za etnologiju i folkloristiku, ICARUS HR, ArhivPro (Koprivnica), Znanstvenoistraživački centar Slovenske akademije znanosti i umjetnosti (Ljubljana) i Nacionalni muzej BiH (Sarajevo). U okviru projekta održane su tri radionice: prva 28. – 29. studenoga 2017., druga 12. – 14. veljače 2018. i treća 10. – 11. travnja 2018.

Program prekogranične suradnje INTERREG V-A Slovenija-Hrvatska

Projekt *Očuvanje populacija čigri u porječju Save i Drave (ČI/GRA)* kojeg je voditeljica bila dr. sc. **Jelena Kralj** iz Zavoda za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti završio je u veljači 2020.

10) JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI

Jedinice u sastavu stručnih službi Akademije (Arhiv, Knjižnica i Arboretum Trsteno) 2020. godine obavljale su djelatnosti u okviru svojih redovitih poslova.

Njihov je rad opisan u *Ljetopisu* na stranicama 543 – 561.

11) NAKLADNIČKA DJELATNOST

U 2020. objavljeno je **100 publikacija**:

26 knjiga, 18 zbornika radova, 35 svezaka časopisa, 8 kataloga izložbi, 2 knjige sažetaka, 7 spomenica preminulim akademicima te po 1 partitura, rječnik, crtački dnevnik i izjava.

Od navedenih izdanja, 77 svezaka Akademija je objavila kao izvršni izdavač, a 23 kao suizdavač.

Potporem Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti objavljeno je **65 publikacija**, a među njima je **19** Akademijinih izdanja. Uz ostalo, objavljen je 11. broj *Glasnika HAZU*, u tiskanom i elektroničkom obliku.

Članovi HAZU izvan Akademije objavili su još **66 knjiga**, tako da je, zahvaljujući Akademiji i njezinim članovima, u 2020. objavljeno **ukupno 212 publikacija**.

12) ZAKLADA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti dodijelila je sredstva za potpomaganje ukupno **178 projekata** – od čega 95 za dosad neobjavljena djela iz područja znanosti i umjetnosti, 33 projekta za organiziranje znanstvenih skupova i 50 projekata za razvijanje znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada.

Zaklada je dodijelila i pjesničku nagradu iz Fonda Nagrade *Dragutin Tadijanović*, koju je dobio pjesnik **Tonči Vlaho Lazibat**.

Dodijeljene su i 2 finansijske potpore ponajboljim učenicima Gimnazije u Imotskom iz sredstava darovatelja Stipana Bilića-Prcića te je dodijeljena i Književna nagrada Stipana Bilića-Prcića, koju je dobio književnik **Borben Vladović**.

13) POSJETI I PROTOKOL

Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti u 2020. su posjetili ministrica kulture **Nina Obuljen Koržinek**, ministar zdravstva **Vili Beroš**, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije **Marko Pavić**, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije **Nataša Tramišak**, veleposlanici Izraela (**Ilan Mor**), Italije (**Pierfrancesco Sacco**), Albanije (**Riza Poda**) i Bugarske (**Genka Georgieva**) te gradonačelnici Knina (**Marko Jelić**) i Korčule (**Andrija Fabris**). Članovi Uprave HAZU posjetili su predsjednika Republike Hrvatske **Zorana Milanovića**.

14) FINANCIJE

Finansijski plan Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020. s projekcijama za 2021. i 2022., sve tri izmjene i dopune, zbog specifične situacije koja je vladala 2020., Skupština Hrvatske akademije usvojila je na svojoj elektroničkoj sjednici održanoj u prosincu 2020. godine, i to kako slijedi:

	Plan 2019. IZVORNI	PLAN ZA 2020.	Projekcija plana za 2021.	Projekcija plana za 2022.	INDEKS 2020./2019.
Ukupni tekući prihodi	71.514.759,00	78.408.451,00	78.535.345,00	77.719.233,00	109,63
DONOS VIŠKA PRIHODA (+)	12.100.00,000	2.300.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	16,52
ODNOS VIŠKA PRIHODA (-)	4.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	50,00
SVEUKUPNI PRIHODI	79.614.759,00	78.708.451,00	78.535.345,00	77.984.774,00	98,86
RASHODI	79.614.759,00	78.708.451,00	78.535.345,00	77.984.774,00	98,86

S obzirom na nastalu situaciju izazvanu epidemijom bolesti COVID 19 i potresom koji je u ožujku 2020. pogodio Grad Zagreb, ukazala se potreba za izmjenama planiranih stavki na prihodovnoj i rashodovnoj strani plana te se u svibnju pristupilo I. izmjenama i dopunama Financijskog plana Hrvatske akademije za 2020. Tim izmjenama i dopunama utvrđen je novi prijedlog plana kako slijedi:

	Plan 2020. (IZVORNI)	POVEĆANJE / SMANJENJE	NOVI PLAN (I. IZMJENE)	INDEKS NOVI/TEKUĆI
Ukupni tekući prihodi	76.408.451,00	-8.595.641,75	67.812.809,25	88,75
Preneseni višak prihoda iz 2019.	2.300.000,00	4.247.799,45	6.547.799,45	
SVEUKUPNI PRIHODI	78.708.451,00	-4.347.842,30	74.360.608,70	94,48
RASHODI	78.708.451,00	-4.347.451,00	74.360.608,70	94,48

U rujnu 2020. izvršene su II. izmjene i dopune Financijskog plana za 2020., i to na stavkama prihodovne i rashodovne strane za izvor 11 – državni proračun na ime povećanja prihoda za financiranje rashoda redovne djelatnosti Akademije.

Nakon II. izmjena i dopuna utvrđen je novi Financijski plan za 2020., i to kako slijedi:

	Plan 2020. (IZVORNI)	PLAN 2020. (TEKUĆI)	POVEĆANJE / SMANJENJE	NOVI PLAN (II. IZMJENE)	INDEKS NOVI/TEKUĆI
Ukupni tekući prihodi	76.408.451,00	67.812.809,25	1.831.500,00	69.644.309,25	102,70
Preneseni višak prihoda iz 2019.	2.300.000,00	6.547.799,45		6.547.799,45	100,00
SVEUKUPNI PRIHODI	78.708.451,00	74.360.608,70	1.831.500,00	76.192.108,70	102,46
RASHODI	78.708.451,00	74.360.608,70	1.831.500,00	76.192.108,70	102,46

U studenom 2020. izvršene su III. izmjene i dopune Financijskog plana za 2020., i to na stavkama prihodovne i rashodovne strane po svim izvorima financiranja, te je ujedno za izvor 11 – državni proračun iskazana ušteda koja je ustupljena državnom proračunu za potrebe preraspodjele drugim proračunskim korisnicima.

Nakon III. izmjena i dopuna utvrđen je novi Financijski plan za 2020., i to kako slijedi:

	Plan 2020. (IZVORNI)	PLAN 2020. (TEKUĆI)	POVEĆANJE / SMANJENJE	NOVI PLAN (III. IZMJENE)	INDEKS NOVI/TEKUĆI
Ukupni tekući prihodi	76.408.451,00	69.644.309,25	4.867.000,55	74.511.309,80	106,99
Preneseni višak prihoda iz 2019.	2.300.000,00	6.547.799,45		6.547.799,45	100,00
SVEUKUPNI PRIHODI	78.708.451,00	76.192.108,70	4.867.000,55	81.059.109,25	106,99
RASHODI	78.708.451,00	76.192.108,70	4.867.000,55	81.059.109,25	106,99

Finansijsko izvješće o poslovanju za razdoblje siječanj – prosinac 2020., koje se sastoji od Izvješća o izvršenju Financijskog plana za 2020. i finansijskih izvještaja sukladno Pravilniku o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu koji se sastoji od Bilance (BIL), Izvještaja o prihodima i rashodima (PR-RAS), Izvještaja o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji (RAS-funkcijski), Izvještaja o promjeni u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (P-VRIO) te Izvještaja o obvezama, Predsjedništvo je usvojilo na svojoj sjednici održanoj u siječnju 2021.

Cjeloviti finansijski izvještaj objavljen je na mrežnim stranicama Hrvatske akademije http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/fin_planski_dok/.

U nastavku donosimo Izvješće o izvršenju Finansijskog plana za 2020. po ekonomskoj i programskoj klasifikaciji (programi, aktivnosti i projekti) te izvorima financiranja izrađeno na trećoj razini podskupine konta s pripadajućim obrazloženjem.

1. Izvršenje Finansijskog plana za 2020.

RAZDJEL	10605	IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMETNOSTI ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ - PROSINAC 2020.						
		Izvor	konto	PRIHODI POSLOVANJA	IZVORNİ PLAN ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS
IZVOR 11	1.	<i>Prihodi iz državnog proračuna</i>			63.452.365,00	63.508.965,00	62.354.582,34	98,18
IZVOR 31	2.	<i>Vlastiti prihodi Akademije</i>			5.000.000,00	3.386.563,01	3.399.775,45	100,39
66	6614	2.1. Prihodi ostvareni na tržištu od prodanih proizvoda i uslu		500.000,00	300.000,00	257.580,56	85,86	
	6615	2.2. Prihodi ostvareni obavljanjem ostalih poslova		3.700.000,00	1.600.000,00	1.685.451,79	105,34	
64	6,4E+08	2.3. Prihodi od finansijske imovine		300.000,00	0,00	0,00		
64	6831	2.4. Ostali prihodi od nefinansijske imovine		200.000,00	800.000,00	770.180,09	96,27	
		<i>DONOS (VIŠAK IZ PRETHODNE GODINE +)</i>		300.000,00	686.563,01	686.563,01	100,00	
		<i>ODNOS (VIŠAK U SLJEDEĆU GODINU -)</i>		0,00	0,00	0,00		
IZVOR 51	632	6. <i>Prihodi od pomoći iz EU fondova - projekti</i>		811.000,00	2.037.700,00	2.287.774,65	112,27	
	6323	6.1. <i>Prihodi od pomoći iz EU fondova - projekti</i>		811.000,00	2.037.700,00	2.287.774,65	112,27	
IZVOR 52		<i>POMOĆI</i>		4.774.500,00	4.111.500,00	8.560.749,17	208,21	
	6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika (HZZO, HZ)		324.500,00	63.500,00	153.632,00	241,94	
	6361	Tekuće pomoći iz proračuna koji im nije nadležam		3.050.000,00	1.570.000,00	2.685.214,93	171,03	
	6391	Tekuće pomoći između proračunskih korisnika		1.400.000,00	980.000,00	1.511.260,49	154,21	
		<i>DONOS (VIŠAK IZ PRETHODNE GODINE +)</i>		1.600.000,00	4.210.641,75	4.210.641,75	100,00	
		<i>ODNOS (VIŠAK U SLJEDEĆU GODINU -)</i>		1.600.000,00	2.712.641,75	0,00	0,00	
IZVOR 563		<i>PROJEKTI IZ STRUKTURNIH FONDOVA</i>		3.214.500,00	1.714.500,00	970.857,36	56,63	
	6,3E+08	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU - strukturni fondc		3.214.500,00	1.714.500,00	970.857,36	56,63	
IZVOR 61		<i>DONACIJE</i>		1.156.086,00	1.593.979,75	2.553.156,30	160,17	
	6,6E+08	Tekuće donacije neprofitnih organizacija		580.586,00	965.886,30	1.287.549,16	133,30	
	6,6E+08	Tekuće donacije trgovачkih društava		275.500,00	75.500,00	63.272,19	83,80	

	<i>6,6E+08</i>	Tekuće donacije od ostalih subjekata izvan proračuna	300.000,00	100.000,00	4,00	0,00
	<i>6,6E+08</i>	Kapitalne donacije	0,00	15.000,00	14.737,50	98,25
		DONOS (VIŠAK IZ PRETHODNE GODINE +)	250.000,00	1.187.593,45	1.187.593,45	100,00
		ODNOS (VIŠAK U SLJEDEĆU GODINU -)	250.000,00	750.000,00	0,00	0,00
IZVOR 71		Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	300.000,00	4.214.001,24	964.973,49	22,90
	<i>7,1E+08</i>	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	200.000,00	200.000,00	94.562,47	47,28
	<i>7,2E+08</i>	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	100.000,00	3.751.000,00	407.409,78	10,86
		DONOS (VIŠAK IZ PRETHODNE GODINE +)	150.000,00	463.001,24	463.001,24	100,00
		ODNOS (VIŠAK U SLJEDEĆU GODINU -)	150.000,00	200.000,00	0,00	0,00

	UKUPNO PRIHODI	78.708.451,00	80.567.209,00	81.091.868,76	100,65
--	-----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---------------

Izvor	Podskupi II.	RASHODI POSLOVANJA	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS
IZVOR 11	100	REDOVNA DJELATNOST AKADEMIE - DRŽAVNI PRORAČUN				
	A586000	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE				
311	1.	<i>Rashodi za zaposlene</i>	59.073.478,00	56.684.078,00	56.583.038,66	99,82
321	2.	<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	1.135.000,00	802.750,00	670.366,69	83,51
322	3.	<i>Rashodi za materijal i energiju</i>	910.000,00	1.955.000,00	1.155.698,89	59,12
323	4.	<i>Rashodi za usluge</i>	785.000,00	2.660.000,00	2.639.612,60	99,23
	5.	<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	250.000,00	95.000,00	48.531,81	51,09
329	6.	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	53.000,00	53.000,00	42.401,87	80,00
381 A586003	7.	OSNOVNA DJELATNOST ZAKLADE HAZU	10.000,00	10.000,00	10.000,00	100,00
323 A586018	8.	TISAK KNJIGA, BROŠURA I KATALOGA	80.000,00	80.000,00	80.000,00	100,00
323 A586039	9.	MEDUNARODNA SURADNJA	70.887,00	10.887,00	2.448,89	22,49
424 K586005	10.	POPUNJAVANJE KNJIŽNOG FONDA BIBLIOTEKA	5.000,00	4.750,00	4.750,00	100,00
422 K586025	11.	INFORMATIZACIJA	50.000,00	100.000,00	96.588,75	96,59
T586007	12.	NAKLADNIČKI PROJEKT "HRVATSKA I EUROPA"	25.000,00	48.750,00	34.519,18	70,81
T586037	13.	SURADNJA NA EU PROJEKTIMA	5.000,00	4.750,00	0,00	0,00
451 K586060	14.	KAPITALNE INVESTICIJE U GRAĐEVINE HAZU	1.000.000,00	1.000.000,00	986.625,00	98,66
		SVEUKUPNI RASHODI ZA IZVOR FINANCIRANJA 100	63.452.365,00	63.508.965,00	62.354.582,34	98,18

IZVOR	31	REDOVNA DJELATNOST - VLASTITI PRIHODI AKADEMIE	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS
	A586052	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE				
311	1.	<i>Rashodi za zaposlene</i>	851.500,00	420.000,00	265.123,58	63,12
321	2.	<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	80.000,00	52.000,00	43.359,74	83,38
322	3.	<i>Rashodi za materijal i energiju</i>	1.095.000,00	330.000,00	166.665,98	50,50
323	4.	<i>Rashodi za usluge</i>	1.730.000,00	1.730.000,00	1.557.767,82	90,04
324	5.	<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	20.000,00	20.000,00	8.787,94	43,94
329	6.	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	352.000,00	377.000,00	390.734,65	103,64
343	7.	<i>Ostali finansijski rashodi</i>	5.000,00	2.500,00	2.423,87	96,95
381	8.	<i>Tekuće donacije</i>		1.000,00	200,00	20,00
412	9.	<i>Rashodi za nabavku nefinansijske imovine</i>	130.000,00	231.000,00	212.764,38	92,11
323 A586051	10.	TISAK KNJIGA, BROŠURA I KATALOGA	100.000,00	90.000,00	112.886,88	125,43
T586056	11.	ARBORETUM - SUFINACIRANJE EU PROJEKTA	92.500,00	0,00	0,00	
T586059	12.	OP KK - ARBORETUM, POVJESNI VRTOVI DUBRAVAČKOG POI	544.000,00	133.063,00	32.657,68	24,54
		SVEUKUPNI RASHODI ZA IZVOR FINANCIRANJA 31	5.000.000,00	3.386.563,00	2.793.372,52	82,48

IZVOR	51	PROJEKTI FINANCIRANI SREDSTVIMA POMOĆI IZ EU	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS
	604 T586057	PROJEKT ČIGRA				
311	1.	<i>Rashodi za zaposlene</i>	59.000,00	151.000,00	254.170,42	168,32
321	2.	<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	27.500,00	10.000,00	5.528,75	55,29
323	3.	<i>Rashodi za usluge</i>	0,00	5.000,00	19.475,00	389,50
329	4.	<i>Ostali nespomenuti rashodi poslovanja</i>	51.700,00	11.700,00	10.800,00	92,31
	5.	<i>Prijenos sredstava partnerima na projektu</i>	672.800,00	1.860.000,00	1.483.142,65	79,74
		UKUPNO PROJEKT ČIGRA	811.000,00	2.037.700,00	1.773.116,82	87,02
		SVEUKUPNI RASHODI FINANCIRANJA SREDSTVIMA POMOĆI I:	811.000,00	2.037.700,00	1.773.116,82	87,02

IZVOR	563	SREDSTVA POMOĆI IZ STRUKTURNIH FONDOVA	RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA MINISTARSTVA REGIONALNOG RAZVOJA I EU FONDOVA	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS
T586056	1.	PROJEKT OBNOVE I REVITALIZACIJE U ARBORETUMU	314.500,00	0,00	0,00	0,00	
T586059	2.	OP KK - ARBORETUM, POVIESNI VRTOVI DUBROVAČKOG POJEDINCA	2.900.000,00	1.714.500,00	970.857,36	56,63	
		UKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 563	3.214.500,00	1.714.500,00	970.857,36	56,63	
IZVOR	52	RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA POMOĆI - OSTALE POMOĆI					
A586053		NAKLADNIČKA DJELATNOST, ORGANIZACIJA ZNANSTVENIH SKUPOVA IZ POTPORE MINISTARSTVA ZNANOSTI	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS	
321	1.	Naknade troškova zaposlenih	5.000,00	5.000,00	3.742,03	74,84	
322	2.	Rashodi za materijal i energiju	8.000,00	8.000,00	1.293,75	16,17	
323	3.	Rashodi za usluge	44.000,00	308.000,00	380.111,56	123,41	
324	4.	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	5.000,00	25.000,00	0,00	0,00	
329	5.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	36.000,00	14.000,00	61.237,26	437,41	
422	6.	Rashodi za nabavku nefinancijske imovine	7.000,00	52.000,00	59.311,00	114,06	
		UKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 200	105.000,00	412.000,00	505.695,60	78,29	
A586047		MUZEJSKA , LIKOVNA, KAZALIŠNA DJELATNOST IZ POTPORE MINISTARSTVA KULTURE	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS	
321	1.	Naknade troškova zaposlenih	35.000,00	5.000,00	19.937,00	398,74	
322	2.	Rashodi za materijal i energiju	30.000,00	15.000,00	8.832,14	58,88	
323	3.	Rashodi za usluge	549.000,00	514.000,00	554.039,76	107,79	
324	4.	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	55.000,00	10.000,00	20.529,72	205,30	
329	5.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	36.000,00	24.000,00	275,49	1,15	
422	6.	Rashodi za nabavku nefinancijske imovine	70.000,00	185.000,00	174.000,00	94,05	
		UKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 300	775.000,00	753.000,00	777.614,11	103,27	
A586055		MUZEJSKA , LIKOVNA, KAZALIŠNA I NAKLADNIČKA DJELATNO IZ POTPORE GRADSKOG UREDA GRADA ZAGREBA	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS	
321	1.	Naknade troškova zaposlenih	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00	
322	2.	Rashodi za materijal i energiju	55.000,00	12.500,00	4.612,17	36,90	
323	3.	Rashodi za usluge	195.000,00	81.500,00	157.929,68	193,78	
324	4.	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	5.000,00	5.000,00	11.000,00	220,00	
329	5.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	73.000,00	38.000,00	21.774,50	57,30	
422	6.	Rashodi za nabavku nefinancijske imovine	12.000,00	12.000,00	0,00	0,00	
		SVEUKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 400	345.000,00	154.000,00	195.316,35	126,83	
VZC	501-550	REDOVNA DJELATNOST VANJSKIH ZAVODA I CENTRA SREDSTVA PRORAČUNA JEDINICA LOK.SAMOUPRAVE	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS	
A586052		ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE					
311	1.	Rashodi za zaposlene	947.000,00	815.000,00	866.242,62	106,29	
321	2.	Naknade troškova zaposlenih	65.000,00	21.000,00	15.923,80	75,83	
322	3.	Rashodi za materijal i energiju	162.000,00	80.000,00	78.268,81	97,84	
323	4.	Rashodi za usluge	883.000,00	857.000,00	962.635,45	112,33	
324	5.	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	155.000,00	30.000,00	35.850,88	119,50	
329	6.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	80.000,00	27.000,00	20.157,91	74,66	
343	7.	Ostali finansijski rashodi	1.000,00	1.000,00	101,67	10,17	
381	8.	Ostale tekuće donacije	34.000,00	1.000,00	0,00	0,00	
422	9.	Rashodi za nabavku nefinancijske imovine	73.000,00	66.000,00	76.412,47	115,78	
		UKUPNI RASHODI FINANCIRANJA VANJSKIH ZAVODA	2.400.000,00	1.898.000,00	2.055.593,61	108,30	
T586058		MODERNIZACIJA I USPOSTAVA ODRŽIVOSTI SUSTAVNOG MONITORING SELIDBENIH PUTOVA I DEMOGRAFIJA PTICA (F2)	PLAN IZVORNI ZA 2020.	TEKUĆI PLAN ZA 2020.	IZVRŠENO I - XII/2020.	INDEKS	
311	1.	Rashodi za zaposlene	99.000,00	99.000,00	87.621,66	88,51	
321	2.	Naknade troškova zaposlenih	41.500,00	43.000,00	52.100,43	121,16	
322	3.	Rashodi za materijal i energiju		5.000,00	4.505,86	90,12	
323	4.	Rashodi za usluge	24.000,00	14.000,00	2.827,20	20,19	
329	5.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	60.000,00	8.500,00	3.472,18	40,85	
		UKUPNI RASHODI FINANCIRANJA PROJEKTA MONITORINGA	224.500,00	169.500,00	150.527,33	88,81	

323 A586051	1.1.	TISAK KNJIGA, BROŠURA I KATALOGA	870.000,00	670.000,00	624.754,91	93,25
323 A586050	1.1.	DIGITALIZACIJA ARHIVSKE GRAĐE	55.000,00	55.000,00	0,00	0,00

RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA POMOĆI IZVOR 52	4.774.500,00	4.111.500,00	4.309.501,91	104,82
RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA POMOĆI IZVOR 51. 563 i 52)	8.800.000,00	7.863.700,00	7.053.476,09	89,70

IZVOR	61	RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA IZ DONACIJA	PLAN IZVORNJI	TEKUĆI PLAN	IZVRŠENO	INDEKS
A586048		ORGANIZACIJA ZNANSTVENIH SKUPova, NAKLADNIČKA DJELATNOST OSTALE MANIFESTACIJE IZ DONACIJA	ZA 2020.	ZA 2020.	I - XII/2020.	
311	1.	Rashodi za zaposlene	0,00	20.000,00	16.246,70	81,23
321	2.	Naknade troškova zaposlenih	114.000,00	15.500,00	4.026,65	25,98
322	3.	Rashodi za materijal i energiju	101.000,00	36.000,00	13.297,54	36,94
323	4.	Rashodi za usluge	204.500,00	244.680,00	209.163,19	85,48
324	5.	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	55.000,00	5.000,00	1.961,52	39,23
329	6.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	62.000,00	32.000,00	1.755,14	5,48
343	7.	Ostali finansijski rashodi	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00
422	8..	Rashodi za nabavku nefinansijske imovine	23.000,00	179.414,00	11.015,45	6,14
SVEUKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 600			560.500,00	533.594,00	257.466,19	48,25
A586049		PROVOĐENJE ZNANSTVENIH PROJEKATA FINANCIRANJEM IZ SREDSTAVA HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST	PLAN IZVORNJI	TEKUĆI PLAN	IZVRŠENO	INDEKS
311	1.	Rashodi za zaposlene	119.200,00	607.000,00	577.450,73	95,13
321	2.	Naknade troškova zaposlenih	77.000,00	37.000,00	17.991,30	48,63
322	3.	Rashodi za materijal i energiju	5.000,00	15.000,00	16.364,17	109,09
323	4.	Rashodi za usluge	59.300,00	54.300,00	15.439,95	28,43
324	5.	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	38.586,00	38.586,00	57.075,53	147,92
329	6.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	28.000,00	70.000,00	74.728,49	106,75
372	7.	Naknade građanima i kućanstvima	8.000,00	20.000,00	11.000,00	55,00
422	8..	Rashodi za nabavku nefinansijske imovine	45.500,00	27.500,00	16.516,33	60,06
SVEUKUPNI RASHODI FINANCIRANJA ZA IZVOR 802			380.586,00	869.386,00	786.566,50	90,47
323 A586051	9.	TISAK KNJIGA, BROŠURA I KATALOGA	200.000,00	176.000,00	110.777,75	62,94
323 A586050	10.1.	DIGITALIZACIJA ARHIVSKE GRAĐE	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00
SVEUKUPNI RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA DONACIJA			1.156.086,00	1.593.980,00	1.154.810,44	72,45
IZVOR	71	RASHODI FINANCIRANI SREDSTVIMA IZVORA 71	PLAN IZVORNJI	TEKUĆI PLAN	IZVRŠENO	INDEKS
A586052		ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE OSTALI IZVORI FINANCIRANJA	ZA 2020.	ZA 2020.	I - XII/2020.	
323	1.	Rashodi za usluge	300.000,00	4.214.001,00	153.688,12	3,65
UKUPNI RASHODI FINANCIRANI IZ IZVORA 71			300.000,00	4.214.001,00	153.688,12	3,65
SVEUKUPNI RASHODI POSLOVANJA			78.708.451,00	80.567.209,00	73.509.929,51	91,24
REZULTAT POSLOVANJA					7.581.939,25	

2. Obrazloženje uz izvršenje Financijskog plana za 2020.

U izvještajnom razdoblju siječanj – prosinac 2020. Hrvatska akademija raspolagala je prihodima u iznosu od 81.091.868,76 kuna, od čega se na ostvarene tekuće prihode odnosi iznos od 74.544.069,31 kune, a naime viška prihoda iz prethodne godine prenesen je iznos od 6.547.799,45 kuna, što u odnosu na utvrđeni tekući plan čini indeks izvršenja od 100,65%.

Struktura je izvršenih prihoda sljedeća:

1. Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 62.354.582,34 kune, uz indeks izvršenja od 98,18%;
2. Vlastiti prihodi Akademije ostvareni su u iznosu od 3.399.775,45 kuna s indeksom izvršenja od 100,39%, a sastoje se od ostvarenih tekućih prihoda u iznosu od 2.713.212,44 kuna i prenesenog viška prihoda iz prethodne godine u iznosu od 686.563,01 kune;
3. Prihodi od pomoći iz fondova EU za projekte ostvareni su u iznosu od 2.287.774,65 kuna, uz indeks izvršenja od 112,27%, a odnose se na doznačena sredstva za zadnju ratu projekta *TransCultAA*, koji je završen 2019., i tri rate za projekt *Cigra*;
4. Za projekt *Povijesni vrtovi dubrovačkog područja*, koji se financira iz operativnog programa *Konkurentnost i kohezija*, ostvareni su prihodi u iznosu od 970.857,36 kuna ili 56,63%;
5. Prihodi s naslova pomoći ostvareni su u ukupnom iznosu od 8.560.749,17 kuna, a odnose se na tekuće prihode koji iznose 4.350.107,42 kune kojima je pridružen preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 4.210.641,75 kuna. Indeks izvršenja istih u odnosu na plan jest 208,21%. Unutar te grupe prihoda sva izvršenja daleko su veća od plana. Naime, tijekom godine rađene su tri izmjene Financijskog plana i, s obzirom na situaciju izazvanu pandemijom bolesti COVID-19 i prema informacijama koje su dolazile s terena, bilo je izvjesno da ni jedinice lokalne samouprave ni ministarstva neće moći doznačiti sredstva koja su bila predviđena izvornim planom (na temelju potpisanih ugovora). Međutim, u zadnjem kvartalu jedinice lokalne samouprave doznačile su cijelokupne iznose po ugovorima kao i neke zaostatke iz prethodnih godina. Ministarstva su također uspjela doznačiti veći dio odobrenih potpora po programima za sufinanciranje izložbi, za tisak časopisa i tisak knjiga. Unutar te grupe prihoda nalaze se i tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika koje se odnose na sufinanciranje projekta *Monitoring i demografija ptica* od strane Fonda za zaštitu okoliša. Realizacija tog plana, odnosno doznaka sredstava ovisi o tome u kojem roku Fond izvrši obradu dostavljenih izvješća o realizaciji projekta;
6. Prihodi s naslova donacija ostvareni su u iznosu od 2.553.156,30 kuna, uz indeks izvršenja od 160,17% u odnosu na plan. Ostvareni tekući prihodi s naslova donacija neprofitnih organizacija i trgovачkih društava iznose 1.365.562,85 kuna, a njima se pridružuje iznos prenesenog viška prihoda od 1.187.593,45 kuna;
7. Prihodi od prodaje nefinansijske imovine ostvareni su u iznosu od 964.973,49 kuna s indeksom izvršenja od 22,90%. Ostvareni tekući prihodi iznose 501.972,25 kuna i sastoje se od prihoda s naslova prava iz ostavštine Miroslava Krleže i prihoda od prodaje građevinskih objekata koji su planirani u visini iznosa kupoprodajnog ugovora o prodaji nekretnine na adresi Nova Ves 80 za koju je kupac do kraja godine trebao uplatiti kupoprodajnu vrijednost, međutim to nije izvršeno već je na toj stavci samo evidentiran iznos uplaćene jamčevine za tu kupoprodaju koji je s računa jamčevina prenesen u korist prihoda Akademije.

Rashodi izvještajnog razdoblja izvršeni su u ukupnom iznosu od 73.509.929,51 kune s indeksom izvršenja u odnosu na utvrđeni plan od 91,24%.

Struktura izvršenih rashoda prema izvorima financiranja jest sljedeća:

1. Prihodima iz državnog proračuna financira se redovna djelatnost Akademije koja uključuje rashode za zaposlene (plaće, doprinosi i nagrade redovitim članovima Akademije) i naknade troškova za zaposlene (materijalna prava iz TKU). Osim toga tim se sredstvima financiraju materijalni rashodi. Sve to ostvareno je kroz aktivnost A586000 Administracija i upravljanje. Osim te aktivnosti, prihodima iz državnog proračuna financiraju se aktivnosti A586003 Osnovna

djelatnost Zaklade HAZU, A586018 Tisak knjiga, brošura i kataloga (tisak *Ljetopisa, Planova rada i pozivnica*), A586039 Međunarodna suradnja, K586005 Popunjavanje knjižnog fonda biblioteka, K586025 Informatizacija (nabava računalne opreme za potrebe zaposlenika), T586007 Nakladnički projekt *Hrvatska i Europa*, T586037 Suradnja na projektima EU (to se odnosi na putne troškove redovitih članova Akademije za potrebe sudjelovanja u radu međunarodnih znanstvenih institucija kojih je Akademija član) i K586060 Kapitalne investicije u građevine HAZU (sredstva utrošena za sanaciju prvih šteta nastalih uslijed potresa u ožujku 2020. – rušenje dimnjaka, popravci oštećenih krovova i djelomično za plaćanje troškova izrade statičkih elaborata). Indeks ostvarenja rashoda jest 98,18%, što je u skladu s indeksom izvršenja prihoda.

2. Vlastitim prihodima Akademije financirani su rashodi u iznosu od 2.793.372,52 kune, indeks izvršenja u odnosu na plan iznosi 82,48%. Rashodi koji se financiraju vlastitim prihodima izvršeni su kroz nekoliko aktivnosti.

A586052 Administracija i upravljanje odnosi se na izvršene rashode za zaposlene (plaće zaposlenih kojima je produljen radni odnos nakon navršenih 65 godina starosti na teret vlastitih prihoda) te materijalni rashodi poslovanja koji proizlaze iz redovne djelatnosti Akademije, a za koje nisu osigurana dosta sredstva iz izvora 11 – državni proračun te za nabavu nefinansijske imovine (oprema i namještaj te dodatna ulaganja u građevinske objekte).

A586051 Tisak knjiga i brošura – kroz tu aktivnost tiskaju se publikacije zbornika radova pojedinih razreda, spomenice preminulim akademicima i sl.

T586059 OP KK – *Arboretum, povjesni vrtovi dubrovačkog područja*, unutar toga osiguravaju se sredstva u iznosu od 31,9%, koliko iznosi obveza sufinanciranja u projektu koji se provodi zajedno s projektnim partnerima, a nositelj je istog Akademija.

3. Prihodima s naslova pomoći iz EU financirani su rashodi u okviru aktivnosti T586057 Projekt *Čigra*, koji je, kao nositelj projekta, provodio naš Zavod za ornitologiju. Sredstva za financiranje tog projekta dobivena su putem programa *Interreg Hrvatska-Slovenija*. Ukupno utrošeni rashodi za realizaciju te aktivnosti izvršeni su u iznosu 1.773.116,82 kune, 87,02%, a odnose se na financiranje projektnih aktivnosti te u najvećoj mjeri za prijenos projektnim partnerima. Zadnja rata po izvješću o realizaciji projekta doznačena je 30. prosinca 2020. te nije bilo moguće izvršiti prijenos pripadajućeg dijela projektnim partnerima (planirano izvršenje: tijekom siječnja) te su zbog toga indeksi izvršenja manji u odnosu na planirano.

4. Prihodima s naslova pomoći iz strukturnih fondova financiraju se rashodi za projekt T586059 OP KK – *Arboretum, povjesni vrtovi dubrovačkog područja*. Ukupno ostvareni rashodi iznose 970.857,36 kuna, uz indeks izvršenja 56,63% u odnosu na planirano. Akademija je nositelj tog projekta, a partneri na projektu su JU Lokrum, Udruga Dart iz Dubrovnika te TZ grada Dubrovnika. Realizacija u izvršavanju projektnih aktivnosti nešto je manja u odnosu na planirano iz razloga što zbog epidemije izazvane bolešću COVID-19 projektni partner JU Lokrum nije izvršio svoju obvezu sukladno planu i programu. Projektne aktivnosti koje se odnose na Akademiju tijekom godine izvršavale su se sukladno planu i programu. Najveći rashod u tom dijelu odnosi se na uređenje zgrade Pojate (građevinski radovi) koji je iskazan na kontu dodatnih ulaganja u građevinske objekte.

5. Prihodima ostvarenim s naslova pomoći od izvanproračunskih korisnika, pomoći iz proračuna koji im nije nadležan i tekuće pomoći na temelju prijenosa između proračunskih korisnika financirane su sljedeće aktivnosti:

A586053 Nakladnička djelatnost, organizacija znanstvenih skupova iz potpore Ministarstva znanosti, ostvareni rashodi iznose 505.695,60 kuna, indeks izvršenja 78,29% u odnosu na planirano. Ostvareni rashodi unutar te aktivnosti i u najvećoj mjeri odnose se na realizaciju programa iz područja nakladničke djelatnosti. Unutar te aktivnosti na stavci članarina imamo prekoračenje plana iz razloga što Ministarstvo znanosti na temelju Odluke o dodjeli potpora za plaćanje međunarodnih članarina nije provelo nalog za preknjiženje na temelju kojeg bi se pokrili troškovi plaćenih međunarodnih članarina.

A586047 Muzejska, likovna i kazališna djelatnost iz potpore Ministarstva kulture, ostvareni rashodi iznose 777.614,11 kuna ili 103,27% u odnosu na planirane. Iskazani rashodi u manjem dijelu odnose se na realizaciju programa izložbi, a najveći dio rashoda odnosi se na realizaciju programa arheoloških istraživanja kulturne baštine (projekt arheološke baštine antičke Murse i Dunavski limes koji provodi dr. Tino Leleković) i sredstva potpore za drugu fazu dovršenja Mlinice u Arboretumu Trsteno. Osim tih rashoda, unutar te aktivnosti evidentirani su rashodi iz potpore za izdavanje časopisa *Forum*.

A586055 Muzejska, likovna, kazališna i nakladnička djelatnost iz potpore Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, gdje ostvareni rashodi iznose 195.316,35 kuna, uz indeks 126,83%. Navedeni rashodi odnose se na realizaciju izložbenih programa naših mujejsko-galerijskih jedinica.

A586052 Administracija i upravljanje, redovna djelatnost vanjskih zavoda i centra iz potpore proračunskih sredstava jedinica lokalne samouprave. Unutar te aktivnosti iskazani su svi rashodi koji se odnose na financiranje redovne djelatnosti Akademijinih 10 zavoda i 1 centra. Sredstvima dobivenim iz proračuna jedinica lokalne samouprave financiraju se rashodi za šest zaposlenih djelatnika te njihove naknade troškova, zatim materijalni rashodi poslovanja i rashodi na nabavu opreme, namještaja i uređenje prostora koje koriste. Ukupno utrošeni rashodi za te namjene iznose 2.055.593,61 kuna, uz indeks izvršenja 108,30%.

T586058 *Modernizacija i uspostava održivosti sustavnog monitoringa selidbenih putova i demografija ptica* aktivnost je koju na temelju ugovora o sufinanciranju projekta financira Fond za zaštitu okoliša. Fond sufinancira 80% svih projektnih aktivnosti, dok Zavod za ornitologiju iz svojih vlastitih prihoda koje ostvari obavljanjem komercijalne djelatnosti na tržištu financira preostalih 20%. Navedeni projekt trebao je završiti 31. 12. 2020., međutim, zbog nemogućnosti realizacije nekih programskih aktivnosti uslijed epidemije, isti je produžen do kraja 2021. Ukupno ostvareni rashodi za realizaciju projekta u izvještajnom razdoblju iznose 150.527,33 kune, odnosno uz indeks izvršenja u odnosu na planirano od 88,81%. Na tom projektu zaposlen je jedan djelatnik čija se plaća također financira u visini od 80% plaće iz sredstava projekta.

A586051 Tisak knjiga, brošura i kataloga aktivnost je koja se odnosi na nakladničku djelatnost koja se u cijelosti financira sredstvima s naslova pomoći.

Ukupno izvršeni rashodi u toj aktivnosti iznose 624.754,91 kuna, uz indeks 93,25%.

Ukupno ostvareni rashodi s naslova pomoći koji su realizirani kroz gore navedene aktivnosti iznose 4.309.501,91 kuna, uz indeks izvršenja 104,82%.

6. Prihodima ostvarenim s naslova donacija pravnih i fizičkih osoba te neprofitnih organizacija realizirani su ukupni rashodi u iznosu od 1.154.810,44 kune, uz indeks izvršenja 72,45%.

Rashodi su realizirani kroz dvije aktivnosti, i to:

A586048 Organizacija znanstvenih skupova, nakladnička djelatnost, ostale manifestacije iz donacija. Unutar te aktivnosti najveći dio rashoda realiziran je na ime nakladničke djelatnosti iz sredstava dobivenih iz potpore Zaklade HAZU, a u manjem dijelu za realizaciju nekih drugih aktivnosti koje se odnose na organizaciju skupova, predstavljanja knjiga i slično. Izvršeni rashodi unutar te aktivnosti iznose 257.466,19 kuna, indeks izvršenja 48,25%.

A586049 Provođenje znanstvenih projekata financiranjem iz sredstava Hrvatske zaklade za znanost. Ukupno ostvareni rashodi iznose 786.566,50 kuna, indeks 90,47%. Struktura izvršenih rashoda u skladu je s odobrenim financijskim planovima sukladno ugovorima o financiranju znanstvenih projekata. U Akademiji se tijekom 2020. provodilo pet znanstvenih projekata te su financirane četiri plaće za zaposlene djelatnika na projektima u okviru programa *Mladi istraživači*.

A586051 Tisak knjiga, brošura i kataloga – ostvareni su rashodi za nakladničku djelatnost u iznosu od 110.777,75 kuna, uz indeks izvršenja 62,94%, koji su financirani sredstvima primljenim iz donacija.

7. Prihodima ostvarenim s naslova prodaje nefinansijske imovine kroz aktivnost A586052 Administracija i upravljanje ostvareni su rashodi u iznosu od 153.688,12 kuna, uz indeks izvršenja

3,65%. Isti se odnose na isplatu naknade za administrativne poslove u vezi s reguliranjem i naplatom prava iz ostavštine Miroslava Krleže sukladno Rješenju te rashodi na ime plaćanja dijela troškova vezani uz izradu statičkih, restauratorskih i konzervatorskih elaborata za zgrade HAZU koje su stradale u potresu koji je pogodio Zagreb u ožujku 2020.

Kao rezultat poslovanja u ovom izvještajnom razdoblju iskazuje se višak prihoda nad ostvarenim rashodima u iznosu od 7.581.939,25 kuna koji se prenosi u iduću godinu, i to prema izvorima kako slijedi:

- Izvor 31 – vlastiti prihodi Akademije – iznos za prijenos 606.402,93 kune;
- Izvor 51 – sredstva projekata EU – iznos za prijenos 514.657,83 kune;
- Izvor 52 – sredstva pomoći – iznos za prijenos 4.251.247,26 kuna;
- Izvor 61 – donacije – iznos za prijenos 1.398.345,86 kuna;
- Izvor 71 – prihodi od prodaje nefinancijske imovine – iznos za prijenos 811.285,37 kuna.

15) ZAKLJUČAK IZVJEŠĆA

S obzirom na izloženo te na podatke objavljene u 124. knjizi *Ljetopisa*, predlažem Hrvatskom saboru da prihvati

- IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U 2020. GODINI
- IZVJEŠĆE O FINANSIJSKOM POSLOVANJU I ZAVRŠNI RAČUN AKADEMIJE ZA 2020. GODINU.

Glavni tajnik

Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademik Dario Vretenar

